

Külügyi Bizottság

2018/0356M(NLE)

5.12.2019

VÉLEMÉNY

a Külügyi Bizottság részéről

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részére

az Európai Unió és a Vietnámi Szocialista Köztársaság közötti
szabadkereskedelmi megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozat
tervezetéről
(2018/0356M(NLE))

A vélemény előadója: Isabel Wiseler-Lima

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Külügyi Bizottság felhívja a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. emlékeztet arra, hogy a Parlament 2015. december 17-én egyetértését adta az EU–Vietnám átfogó partnerségi és együttműködési keretmegállapodáshoz¹, amely meghatározza a jövőbeli kapcsolatokat, és célja a globális és regionális kihívásokkal kapcsolatos együttműködés további bővítése; aggodalommal állapítja meg, hogy a partnerségi és együttműködési megállapodás hatálybalépése óta az ország emberi jogi helyzete romlott;
2. fájralja, hogy a Bizottság a Parlament kérése ellenére nem hajtotta végre az EU–Vietnám szabadkereskedelmi megállapodás emberi jogi hatásvizsgálatát, ami ellentétes az európai ombudsman 2015. évi határozatával és az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervben vállalt kötelezettségekkel, és felszólítja a Bizottságot, hogy haladéktalanul végezzen el egy ilyen értékelést; rámutat arra, hogy a Bizottság utólagos gazdasági, társadalmi és környezeti hatásvizsgálat elvégzésére is kötelezettséget vállalt;
3. hangsúlyozza Vietnám mint az Unió jelentős délkelet-ázsiai partnere és ASEAN-ország stratégiai fontosságát, különösen, de nem kizárólag az éghajlatváltozással kapcsolatos tárgyalások, a jó kormányzás, a fenntartható fejlődés, a gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint a terrorizmus elleni küzdelem terén; hangsúlyozza, hogy Vietnámnak az emberi jogok és a demokratikus reform előmozdításában is partnerré kell válnia; megjegyzi, hogy 2020-ban Vietnám tölti be az ASEAN elnöki tisztségét; hangsúlyozza, hogy az Uniónak és Vietnámnak maradéktalanul tiszteletben kell tartania és végre kell hajtania a Párizsi Megállapodást;
4. üdvözli az Unió és a vietnámi kormány közötti, 2019. október 17-i megállapodást, amely keretet hoz létre Vietnám uniós válságkezelési műveleteiben való részvételére; hangsúlyozza, hogy Vietnám a második ázsiai partnerország, amely részvételi keretmegállapodást ír alá az Unióval; hangsúlyozza, hogy a megállapodást jelentős lépést jelent az Unió és Vietnám közötti kapcsolatok terén;
5. elismeri Vietnám erőfeszítéseit egy reformprogram végrehajtására, különösen a szabadkereskedelmi megállapodás fenntartható fejlődéssel foglalkozó fejezetén belül a környezeti és munkavállalói jogok tekintetében; kéri a vietnámi kormányt, hogy tegyen meg minden megfelelő jogalkotási és nem jogalkotási intézkedést az elérhető legmagasabb szintű emberi jogi normák – többek között a környezetvédelmi és munkajogi normák – hatékony biztosítása és érvényesítése érdekében; üdvözli, hogy Vietnám az ILO nyolc alapvető egyezménye közül hatot már ratifikált, nevezetesen a kényszermunkáról szóló 29. egyezményt, a megkülönböztetésmentességről szóló 100. és 111. egyezményt, a gyermekmunkáról szóló 138. és 182. egyezményt, valamint legutóbb a szervezkedési jogról és a kollektív tárgyalási jogról szóló 98. egyezményt; nyomatékosan felszólítja a vietnámi kormányt, hogy mielőbb ratifikálja és maradéktalanul hajtsa végre a fennmaradó egyezményeket is; hatékonyan

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0467.

érvényesíthető mechanizmus alkalmazását kéri a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetre, valamint az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló 87. ILO-egyezmény és a kényszermunka eltörléséről szóló 105. ILO-egyezmény ratifikálására irányuló, egyértelmű, nyilvános és kötelező erejű ütemtervet szorgalmaz;

6. továbbra is aggodalmát fejezi ki a vietnámi emberi jogi jogsértések folytatódása, többek között a politikai aktivisták, újságírók, bloggerek, másként gondolkodók és emberijogvédők elítélése, politikai megfélemlítése, intruzív jellegű megfigyelése, zaklatása, az ellenük irányuló támadások, emberrablások és tisztességtelen bírósági tárgyalások, a vallásszabadság, a véleménynyilvánítás szabadsága és az egyesülési szabadság korlátozása, valamint a halálbüntetés alkalmazása miatt; felszólítja Vietnámot, hogy vezessen be moratóriumot a halálbüntetésre, és tegyen azonnali lépéseket annak eltörlése felé; mélységesen fájjalja, hogy az elmúlt években drámai módon emelkedett a politikai foglyok, illetve a bebörtönzött újságírók, bloggerek, emberi jogi, munkaügyi, vallási és környezetvédelmi aktivisták száma; kéri, hogy bocsásson szabadon minden olyan személyt, akit csupán a véleménynyilvánításhoz való joguk gyakorlása miatt tartanak őrizetben, és ejtsék az ellenük felhozott valamennyi vádat;
7. rámutat arra, hogy az emberi jogok a szabadkereskedelmi megállapodás kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetének sarokkövét képezik; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a szabadkereskedelmi megállapodás jogok bizonyos körére, főként az alapvető ILO-egyezményekre helyezi a hangsúlyt; kéri ezért, hogy az emberi jogokat átfogóbb jelleggel illessék be, és kapcsolódjon hozzájuk olyan végrehajtási mechanizmus, amely biztosítja azok hatékony végrehajtását; kéri a megállapodás hatásának rendszeres, független értékelését;
8. kéri Vietnámot, hogy hajtsa végre a legutóbbi egyetemes időszakos felülvizsgálat során megfogalmazott ajánlásokat; felszólítja a vietnámi hatóságokat, hogy jogszabályaikat hozzák összhangba a nemzetközi emberi jogi normákkal és kötelezettségekkel, ideértve a Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát is, amelynek Vietnám részes fele, különösen azáltal, hogy felülvizsgálják a büntető törvénykönyvet, a kiberbiztonságról szóló törvényt és a meggyőződésről és vallásról szóló törvényt; felszólítja a vietnámi kormányt, hogy a nyilvános gyűlésekre és tüntetésekre vonatkozó jogszabályokat hozza összhangba a szabad gyülekezéshez és egyesüléshez való joggal;
9. hangsúlyozza, hogy a szabadkereskedelmi megállapodás 13. cikke magában foglalja a közös értékeken és érdekeken alapuló kooperatív megközelítést, figyelembe véve a felek saját fejlettségi szintje közötti különbségeket; üdvözli, hogy a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló 13. cikk hatálya alá tartozó ügyeket először a Kereskedelmi és Fenntartható Fejlődési Bizottságon belüli eszmecsere útján lehet rendezni; fájjalja, hogy az ügyek rendezésének elmaradása esetén a második mechanizmus, amely lehetővé teszi a felek számára, hogy független szakértői testülethez forduljanak, továbbra is a felek saját eljárásainak és a mechanizmus alkalmazására való hajlandóságának van alárendelve; felhívja az Uniót és Vietnámot egy, az emberi jogokra vonatkozó független nyomkövetési mechanizmus és egy független panasztételi mechanizmus létrehozására, amely az érintett polgárok és helyi érdekelt felek számára hatékony jogorvoslatot és az esetleges negatív emberi jogi hatások kezelésére szolgáló eszközt biztosít, különösen az államközi vitarendezési

mechanizmusnak a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetre való alkalmazása révén;

10. rámutat arra, hogy a szabadkereskedelmi megállapodás intézményi és jogilag kötelező erejű kapcsolatot hoz létre a partnerségi és együttműködési megállapodással; rámutat arra, hogy a partnerségi és együttműködési megállapodás 1. cikke szabványos emberi jogi kikötést tartalmaz, amely megfelelő intézkedéseket válthat ki, végső esetben a partnerségi és együttműködési megállapodásnak vagy annak részének azonnali felfüggesztését is beleértve; emlékeztet arra, hogy az európai ombudsman az EU–Vietnám szabadkereskedelmi megállapodásról szóló 1409/201/MHZ ügyben megállapította, hogy az EU–Vietnám szabadkereskedelmi megállapodás preambuluma és más hagyományos eszközök, például a partnerségi és együttműködési megállapodás „lényeges elemekre” vonatkozó feltétele nem elegendők az uniós kötelezettségek megfelelő tiszteletben tartásának biztosításához, különösen amennyiben a harmadik ország jogi szabályozása nem áll összhangban a nemzetközi emberi jogi normákkal; egy olyan mechanizmus létrehozását szorgalmazza, amely rendszeres értékelések alapján nyomon követi az emberi jogi záradék végrehajtását, valamint egy olyan eljárás meghatározását, amely a megállapodás megsértése esetére egyértelmű és hiteles következményeket határoz meg;
11. aggodalommal szemléli, hogy a vietnámi civil társadalom erőteljes elnyomás alatt áll, és hogy számos képviselője az üldöztetéstől és megtorlástól tartva nagymértékben rejtve tevékenykedik; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy fokozza a technikai támogatást és a Vietnám és a független vietnámi civil társadalom fejlesztése céljából rendelkezésére álló finanszírozást annak érdekében, hogy támogassa Vietnám nemzetközi emberi jogi kötelezettségeinek való megfelelését és a szabadkereskedelmi megállapodás 13. cikke megfelelő végrehajtásának ellenőrzését; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a fenntartható fejlődésről szóló fejezetben előírt belső tanácsadó csoportokban a civil társadalom valóban független képviselői kapjanak helyet, továbbá annak tisztázására, hogy milyen mechanizmusok biztosítják majd, hogy e képviselők megfelelően és biztonságosan, a megtorlástól való félelem nélkül betölthessék szerepüket a szabadkereskedelmi megállapodás végrehajtásának ellenőrzésében;
12. hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek és illetékes parlamentközi küldöttségének szoros figyelemmel kell kísérnie és nyomon kell követnie a vietnámi fejleményeket és a szabadkereskedelmi megállapodás valamennyi szakaszának végrehajtását a helyszíni fejleményekre való reagálás lehetővé tétele érdekében; felhívja a Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a Bizottságot, hogy folytasson szorosabb együttműködést a Parlamenttel az évenkénti emberi jogi párbeszéd előkészítése, a kapcsolódó tájékoztatók és az Unió Vietnámra vonatkozó emberi jogi országstratégiájának aktualizálása során;
13. határozottan úgy véli, hogy Vietnámban fokozni kell a jogállamiságot, a jó kormányzást, a fenntartható fejlődést és az emberi jogok tiszteletben tartását;
14. felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy hivatalosan számoljon be a Parlamentnek Vietnám arra vonatkozó kötelezettségvállalásáról, hogy eredményeket ér el számos

emberi jogi kérdésben, amint arra 2015. december 17-i állásfoglalásában² is utalt;

15. úgy véli, hogy az egyetértést csak akkor szabad megadni, ha a vietnámi hatóságok szabadon bocsátják politikai foglyait; hangsúlyozza, hogy kötelezettséget kell vállalni és meg kell állapodni a Bizottsággal az ezen állásfoglalásban megfogalmazott aggályok kezelését célzó, hatékony jogalkotási és nem jogalkotási intézkedések meghozatalára vonatkozó egyértelmű ütemtervvvel kapcsolatban; felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon ezekkel az aggályokkal.

² Az Európai Parlament 2015. december 17-i nem jogalkotási állásfoglalása az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Vietnámi Szocialista Köztársaság közötti átfogó partnerségi és együttműködési keretmegállapodásnak az Unió nevében történő megkötésére vonatkozó tanácsi határozat tervezetéről (HL C 399., 2017.11.24., 141. o.).

**ELJÁRÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA
FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN**

Cím	Az Európai Unió és a Vietnámi Szocialista Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötése	
Hivatkozások	2018/0356M(NLE)	
Illetékes bizottság	INTA	
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	AFET 24.10.2019	
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Isabel Wiseler-Lima 30.9.2019	
Vizsgálat a bizottságban	14.10.2019	2.12.2019
Az elfogadás dátuma	4.12.2019	
A zárószavazás eredménye	+: 47 -: 7 0: 8	
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Traian Băsescu, Phil Bennion, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gina Dowding, Tanja Fajon, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Nathalie Loiseau, Jaak Madison, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Javier Nart, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Irina Von Wiese, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima	
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Andrea Cozzolino, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Jytte Guteland, Andrzej Halicki, Martin Horwood, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Juozas Olekas, Kris Peeters, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Javier Zarzalejos, Bernhard Zimmermann	
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk (7) bekezdés)	Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Geoffrey Van Orden	

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

47	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Kris Peeters, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Phil Bennion, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Martin Horwood, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Irina Von Wiese
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Andrea Cozzolino, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Jytte Guteland, Sven Mikser, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev
VERTS/ALE	Gina Dowding, Heidi Hautala, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Viola Von Cramon-Taubadel

7	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Jacek Saryusz-Wolski, Geoffrey Van Orden, Witold Jan Waszczykowski
GUE/NGL	Mick Wallace
ID	Gilles Lebreton, Thierry Mariani

8	0
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
ID	Susanna Ceccardi, Jaak Madison, Bernhard Zimniok

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás